І чужому научайтесь,
Й свого не цурайтесь…
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N. J. Тел.: HEnderson 4-0237 УНС: HEnderson 5-8740 Тел. з Ню Йорку: BArcly 7-4125

РІК LXVII. Ч. 9. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 15-го СІЧНЯ 1960 — 6 ЦЕНТІВ — 6 CENTS — JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, JANUARY 15, 1960 — No. 9. VOL. LXVII.

ПРЕЗИДЕНТ ЗАПЕВНЯЄ, ЩО ЗДА НЕ ВІДСТАЮТЬ В ДІЛЯНЦІ ОЗБРОЄННЯ Й ОБОРОНИ

През. Двайт Д. Айзенгавер

Вашингтон. — В середу дня 13 січня ц. р., през. Айзенгавер відбув свою першу від часу грудневої поїздки до 11 країн світу пресову конференцію, головною темою якої були справи оборони країни і плянованої навершинної зустрічі. У відповідях на питання журналістів Президент висловив певність, що в майбутніх зустрічах на вершинах зокрема в зустрічі із совєтським прем'єром Хрущовим він матиме повну можливість виступати із позиції мілітарної сили, а з не з почуттям якоїсь меншевартости чи відсталости ЗДА в мілітарній ділянці у порівнянні із Совєтським Союзом. Дуже рішуче і навіть з обуренням відкинув през. Айзенгавер, висловлений одним із журналістів закид, що він і його уряд залишають без ніякої уваги нарікання і скарги компетентних чинників в справі озброєння й ефективної оборони З'єднених Держав. Заявляючи, що про справи оборони він має більше права і компетенції говорити, ніж будь-хто інший, през. Айзенгавер підкреслив, що всі важливі для життя і безпеки країни проблеми він трактує не з позиції партійности, але з позицій державних інтересів, і завжди буде виступати проти того, щоб ці проблеми робити справою однієї чи іншої партії. Запитаний журналістами про повітряну редукцію в плянах будови дальших бомбардувальників типу B-70, Президент заявив, що рішення зредукувати ці пляни не диктоване бюджетарними мотивами, але виключно мілітарною доцільністю, а передусім конечністю розбудовувати мілітарну силу ЗДА в усіх можливих напрямках, а не тільки в ділянці конструкції нових бомбардувальників. На запит, чи ЗДА застосують в евентуальній війні бактеріологічну зброю, през. Айзенгавер відповів, що уряд над цією справою не зупиняєсь, а рішення в цій справі буде залежати від того, хто перший застосує цю зброю. Щодо участи представника демократичної партії у плянованих зустрічах на вершинах, то Президент заявив, що він в принципі не має нічого проти участи демократичних сенаторів у міжнародних конференціях і зустрічах, які завершувалися б підписанням такого чи інш. договору, але ж не вважає цього конечним, так же само, як для нього не була колись ніякою проблемою справа участи республіканців у таких міжнародних конференціях, як ті, що відбулися в Касаблянці, Тегерані, Ялті і Потсдамі. Щодо вистрілювання Совєтами ракет в область центрального Пацифіку, то, згідно з заявою Айзенгавера — ЗДА не заперечуть Сов. Союзові права робити там такі експерименти, тим більше, що Америка переводила і буде переводити подібні спроби в цих океанських областях.

ГУБЕРНАТОРИ СТЕЙТІВ КОННЕКТИКАТ І ЛУЇЗІЯНИ ВЖЕ ПРОГОЛОСИЛИ 22-го СІЧНЯ ДНЕМ УКРАЇНСЬКОЇ НЕЗАЛЕЖНОСТИ. ГУБЕРНАТОР НЮ ДЖЕРЗІ ПІДПИШЕ ПРОКЛЯМАЦІЮ 19-го СІЧНЯ

Між першими, що в цьому році проголосили в своїх стейтах 22-го січня Днем Української Незалежности, були губернатори стейту Коннектикат Абрагам Рібіков і стейту Луїзіяна Ірл К. Лонг. В обидвох проклямаціях стверджується, що за залізною заслоною є поневолені нації, які прагнуть до такої самої національної волі і державної незалежности, як її має американський нарід, що між тими народами є в першу чергу український нарід, відомий із своєї волелюбности та своєї жертвенної боротьби за ту волю, що американський нарід має до цих народів і їх змагань, зокрема до українського народу великі симпатії і тому в роковини проголошення української державної незалежности і суверенности 42 роки тому, ці губернатори проголошують в своїх стейтах 22-го січня Днем Української Незалежности та закликають своїх громадян приєднатися до громадян українського роду у відповідному відзначуванні того дня. Подібну проклямацію Дня Української Незалежности 22-го січня заповів уже губернатор стейту Ню Джерзі Роберт Б. Майнер. Підписання проклямації відбудеться врочисто в стейтовому капітолі в Трентоні у вівторок 19-го січня в приявності української стейтової делегації, яку очолюватиме, як і в попередніх роках, колишній член стейтової леґіслятури і тепер податковий комішенер Надгудсонського повіту, адв. Марсел Ваґнер. Рівночасно з поодиноких громад надходять повідомлення про заходи для відзначення того дня відповідними імпрезами. Велику імпрезу з цього приводу заповідають вже на неділю, 24-го січня, громади в Дітройті, Джерзі Сіті та багато інших.

Губерн. Роберт Б. Майнер

ПРЕДСТАВНИКИ НАЦІОНАЛЬНИХ ГРУП МЕТРОПОЛІЇ ТАВРУЮТЬ АНТИСЕМІТСЬКІ ВИСТУПИ

Ню Йорк. — У зв'язку з останньою психозою антисемітських виступів, що почалася в Німеччині і частинно перекинулась навіть на Америку, включно з цілою світовою метрополією, посадник Роберт Вагнер відбув минулого вівторка, 12-го січня, конференцію з представниками 22-ох національних груп, обмірковуючи разом з ними поточну жалюгідну акцію. Речником національних груп на цій конференції був екзекутивний голова Конференції Громадян Центрального і Східного Европейського Походження п. Дмитро Галичин, що в імені тієї організації склав заяву, натавровуючи антисемітську акцію, як провокацію Москви та цілого міжнародного апарату комуністичної пропаганди. Місцева американська преса подала відповідні вістки про цю конференцію, в якій з українців взяв участь також редактор видань УККомітету п. Вол. Душник, і зокрема зміст заяви Д. Галичина.

Плянують, щоб деяке число бомбовиків постійно перебувало в повітрі

Вашингтон. — Представник Стратегічної Летунської Команди виявив, що цій Команді вдалося здійснити минулорічний плян і одна третина із 2.000 далекосяжних бомбовиків знаходиться в стані 15-минутового алярму, це значить, що за 15 хвилин більше як 600 бомбовиків мусять бути готові почати відплатну акцію проти ворога, який почав би напасти на ЗДА. Крім того Стратегічна Летунська Команда вивчає також минулорічний плян, який відкинув був Конгрес, щоб деяке число бомбовиків постійно знаходилося в повітрі в боєвому стані. Це дало б двояку користь. 1. Була б можлива тоді в приспішеному темпі відплатна атака, бо ці бомбовики, літаючи в повітрі над заморськими летунськими базами, могли б негайно вдарити на ворога. 2. Ворог міг би знищити своєю атакою тих бомбовиків, які кружляли б в повітрі. 15-мінутовий алярм обрахований на тій основі, що саме стільки треба, щоб встановити випущення ворогом далекосяжні керовані ракети, яка за півгодини робить більше як 5.000 миль. Бомбовики ще довгий час будуть головною відплатною зброєю ЗДА.

● **Совєтські власті** арештували групу недолітків, яка займалась підпільною фабрикацією і масовим розпродажем платівок з „буржуазними" танцями, як американським „рок - н - рол" і ін. Совєтські газети відкають, що ці платівки мали на чорному ринку великий збут і що совєтська молодь захоплюється такою „західньою отрутою".

Суддя визначив високі кари 20 учасникам аппалачських зборів

Ню Йорк. — Федеральний суддя Ірвінг Р. Кафман 13-го січня визначив високі кари 20-ом учасникам так званих аппалачських зборів, які були засуджені 18-го грудня 1959 за те, що 14 листопада 1957-го року брали участь у зборах на фармі Джозефа Ф. Барбари і пізніше відмовлялись виявити в суді, що було предметом тих нарад. Суддя перед оголошенням вироку назвав всіх підсудних злочинцями, які належать до гурту тих людей, що їх треба відділити як шкідливих і небезпечних. 15 засуджених дістали по 5 років тюрми, 4 по чотири роки тюрми, а один дістав три роки тюрми. Всі засуджені дістали по $10.000 гривни. Адвокати засуджених внесли відклик, і засуджених звільнено за кавцією від $15.000 до $100.000. Висота кари і засуд здивували деяких правників, які твердять, що цей засуд може бути дуже небезпечний в майбутньому, бо він порушує конституційні права американських громадян. Так твердить Американська Унія Громадянських Вольностей. Між засудженими є відомі злочинці ґенґстери, які були вже карані, але в цьому випадку немає за ними доведеної вини, крім того, що відмовилися зізнавати. Ось кілька їх прізвищ: І. Каноне, П. Кастеляно, Дж. Чівелльо. Ф. Де Сімоне, Н. Еволя, Л. Ляпассо.

Айзенгавер заперечує, що це уряд вимусив замирення в сталевій продукції

Вашингтон. — Президент Айзенгавер заявив 13-го січня на пресовій конференції, що це „нерозумно є" твердити, що замирення в сталевій продукції сталося під натиском федерального уряду. На думку Президента тут був „натиск" обставин, а не уряду. До цих обставин Президент зарахував замирення в алюміньовому промислі і в продукції металевих пушок. Власники сталеварень сподівалися, що сталевари відкинуть остаточно оферту працедавців і 26-го січня був би продовжувався страйк без вигляду на замирення, і тому сталеві компанії погодилися на пропозиції віце-президента Ричарда М. Ніксона та секретаря праці Джеймса П. Мічелла, і таким способом прийшло до підписання нового контракту в сталевому промислі. — Президент відповідав також журналістам на запити, як він ставиться до кандидатури віце-президента Ричарда М. Ніксона. Президент заявив, що він нікого не підтримує як кандидата в цьому році, але з його дальших відповідей таки виходить, що його кандидатом є Ніксон. Айзенгавер сказав, що несподівана резиґнація губернатора Рокефеллера з кандидатури на президента творить можливість, що на республіканській конвенції не буде боротьби за кандидатури, але пізніше додав, що деякі республіканські провідники хотіли б, щоб було змагання за те, хто має кандидувати від їхньої партії.

ОЛЕКСІЙ КИРИЧЕНКО, „ПРАВА РУКА" ХРУЩОВА, ПРИЗНАЧЕНИЙ НА ПОСТ ПАРТІЙНОГО СЕКРЕТАРЯ В … РОСТОВІ

Олексій І. Кириченко

Москва. — Олексій Ілларіонович Кириченко, член президії Центрального Комітету Комуністичної партії Совєтського Союзу, недавній перший секретар компартії в Україні та „права рука" Хрущова, якого принагідно називали на Заході як одного з найповажніших кандидатів на спадкоємця совєтського диктатора, найменований тепер обласним секретарем партії в… Ростові. Незамітне повідомлення в цій справі появилось в кількох рядках на другій сторінці партійної московської „Правди", а кореспондент „Ню Йорк Таймсу" аж телефонував до „Правди", щоб вияснити, чи це справді мова про „того" Кириченка. В повідомленні також не сказано, чи він залишається в президії Центрального Комітету партії, але такі справи вирішуються на засіданні комітету, отже можна сподіватись, що повідомлення в цій справі буде подане пізніше. При цьому звертається увагу, що інший член Президії ЦК компартії Ніколай І. Бєляєв, також був найменований секретарем партії в Казахстану, але залишився в Президії. Недавно того ж Бєляєва Хрущов критикував за погану роботу, кажучи при цьому, що „особиста приязнь одне, а партійна робота друге". Тепер в цій заяві західні коментатори добачають натяк на теперішню подію з Кириченком, якого вислано в сусідство колишнього совєтського прем'єра Булганіна. Кириченко, що має 51 рік, урядував досі в Москві, займаючись справами партійного персоналу, членства, вишколу і подібне. Свою партійну кар'єру почав Кириченко пізно під час другої світової війни, в якій він мав рангу генерал-полковника та служив під наказами Хрущова. В 1953 р. невдовзі по приході до влади Хрущова, він був найменований першим секретарем компартії в Україні, а в 1958 р. відзначений орденом Леніна. Під час свого урядування на пості московського намісника на Україні, Кириченко зславився м. ін. своїми виступами проти „буржуазних націоналістів". На 20-му партійному з'їзді в Москві на початку 1956-го року Кириченко виголосив окрему промову проти „лакеїв міжнародного капіталу українських буржуазних націоналістів" та „старого американського шпигуна" проф. Кларенса Меннінга за його видану УНСоюзом книжку „Україна XX сторіччя". Рівночасно з повідомленням про „командировку" Кириченка до Ростова подано, що він їде на місце Ніколая В. Кісільова, якого „перенесено на іншу працю".

Москва скасувала центральне МВД, передаючи його функції таким же міністерствам окремих республік

Москва. — Офіційний орган совєтського уряду і „рад депутатів трудящих СССР" — „Ізвєстія" надрукувала в числі від 14-го січня ц. р., коротке повідомлення, що міністерство Внутрішніх Справ СССР (МВД — Міністерство Внутренних Дєл) перестає існувати і що його функції перебирають міністерства внутрішніх справ усіх 15 совєтських республік. Діяльність цих міністерств обмежена до контролі над уніформованою цивільною поліцією згл. міліцією, до видавання пашпортів совєтським громадянам дійсних тільки на території СССР, до керівництва прокуратурами і карними колоніями та до нагляду над важливішими архівами. Ця чисто адміністративна зміна не заторкає цілого існування діяльности ославленого совєтського Комітету для справ державної безпеки — КҐБ (Комітет Государственной Безопасности), що залишається вирішною всесоюзною установою, відповідальною тільки перед центральним совєтським урядом й очолюваною донедавна ген. Іваном Сєровим а тепер Александром Шелепіним. Останнім міністром всесоюзного МВД був Ніколай Дудоров, який водночас займав становище міністра внутрішніх справ РСФСР, на якому то становищі він залишається й надалі. У минулому МВД було центральною і головною совєтською поліційною установою, в області якої належали всі поліційні збройні сили, тюрми і концтабори. З часом всі ці функції зредуковано, передаючи їх або Комітетові Державної Безпеки або міністерству оборони СССР. Скасування центрального МВД трактують як дальший захід в напрямку децентралізації адміністраційної влади в Совєтському Союзі. Проголошене постанова має бути формально затверджена Верховною Радою СССР, що відбуває тепер свою сесію в Москві.

Англія не погоджується з становищем Аденауера в справі Берліну

Лондон. — Заява західньонімецького канцлера Конрада Аденауера, яку він склав у своїй промові на надзвичайному засіданні західньоберлінського парляменту в справі правного стану Західнього Берліну і становища, що його повинні зайняти західні великодержави на найближчій травневій конференції „на вершинах" у Парижі, викликала невдоволення керівних англійських чинників — твердять американські кореспонденти в Лондоні. Аденауер уважає, що треба вважати за „недійсні" попередні пропозиції Заходу щодо „внутрішньої і тимчасової" полагоди проблеми Західнього Берліну і більше таких пропозицій не робити, з покликанням, що самі Совєти раніше їх відкинули. Зате англійський уряд — за твердженням тих кореспондентів — стоїть на становищі, що коли є річчю неможливою добитися тепер остаточної розв'язки проблеми Німеччини і Берліну, себто з'єднення Німеччини на базі вільних виборів, то треба шукати такої тимчасової розв'язки, яка загарантувала б теперішню свободу Західньому Берлінові при деяких поступках большевикам. Англійці покликуються на заяву державного секретаря К. Гертера, що тимчасова розв'язка справи Берліну повинна дати безпеку тому містові. Англійці вказують, що Аденауер переочує факт, що місто знаходиться в стані постійної небезпеки. Вони, зрештою, переконані, що позиція Аденауера не вдержиться, бо, коли на вершинній конференції вирине справа Берліну, то не можна буде згори виключити можливости компромісу.

ЗДА ЗАТІСНЮЮТЬ ГОСПОДАРСЬКУ СПІВПРАЦЮ З ЗАХІДНЬОЮ ЕВРОПОЮ

Париж. — Дводенна економічна конференція в Парижі з участю 13-ох держав, у тому числі також ЗДА і Канади, скінчилась прийняттям не двох, первісно пропонованих, а трьох резолюцій, які пішли по лінії потреби реорґанізувати економічну співпрацю в Атлянтійському обширі. Перша резолюція покликує до життя вузьку комісію, зложену з трьох, найбільше чотирьох, „мудреців", які мають найдальше до квітня ц. р. представити свої рекомендації: чи зреорганізувати теперішню Організацію для европейської економічної співпраці, чи на її місце покликати зовсім нову організацію. В обох випадках ЗДА і Канада мають стати повноправними членами тієї західньоевропейської надрядної економічної організації, що таким чином затратить свій дотеперішній однoконтинентальний характер. Організація для европейської економічної співпраці складається з представників 18-ох західньо - европейських держав, з Америкою і Канадою в характері обсерваторів. Вона не зуміла перешкодити покликанню до життя — поруч із нею — аж двох регіональних західньо - европейських економічних організацій, 6-ти членного Спільного господарського ринку і 7-членної Асоціяції вільної европейської торгівлі. Друга резолюція закликає Організацію для европейської економічної співпраці перестудіювати ще раз проблеми, які довели до розколу на два західньо - европейські економічні блоки. Третя резолюція займається питанням спільної допомоги недорозвиненим країнам Африки і Азії. Для цієї справи покликано до життя Комісію з вісьмох держав: ЗДА, Канади, Англії, Франції, Західньої Німеччини, Італії, Бельгії і Португалії. Це найзаможніші країни американського і европейського континентів, обов'язані — за проєктом Америки — спільно співпрацювати у ділі допомоги відсталим країнам. Тому, що в Паризькій конференції взяли участь тільки 11 членських держав Організації для европейської економічної співпраці, то учасники тієї конференції залишились ще для поінформування про її хід і вислід решти 7-ох держав, членів названої Організації. За газетними коментарями — ця остання Паризька економічна конференція, яка відбулася в вівторок і середу 12-13 січня ц. р., не вирішила ще ніяких конкретних економічних справ, але дала поштовх для нових організаційних рямців, які охоплюватимуть вперше західньо - европейські держави та ЗДА й Канаду на рівних економічних правах. Тому — за першими пресовими коментарями — ця Паризька конференція має величезне значення для дальшого сформування економічних відносин у вільному світі. Першу ролю на тій Паризькій конференції грав заступник державного секретаря для економічних справ, Даґлас Діллон, колишній амбасадор ЗДА у Франції, визнаний авторитет в американському фінансово - господарському світі.

У Франції змінено міністра фінансів

Париж. — Французький президент Шарль де Ґолль заявив в минулий вівторок міністрові фінансів Антуанові Піне, що він не бажає собі мати його довше на тому становищі. Але, щоб навзвер підкреслити, що зміна на становищі міністра фінансів перейшла гладко й без внутрішньої сварні, де Ґолль запропонував Піне залишитись в уряді в характері міністра без портфелю. Антуан Піне цю пропозицію відразу відкинув, заявивши, що вертається до приватного життя і торгівлі. Між видатним економістом, політиком з доби 4-ої Республіки, Антуаном Піне з одного боку та де Ґолем і його прем'єром Дебре з другого — були віддавна дисонанси. Піне був проти престижевої політики де Ґолля, яка противиться повній „европеїзації" французької економіки та повній інтеграції французьких збройних сил в рямцях НАТО. Крім цього, Піне закидав прем'єрові Дебре, що той уводить таку державну контролю в господарському житті Франції, яка пахне „совєтизацією". Піне був міністром фінансів від самого початку, коли де Ґолль прийшов до влади, та — при всій непопулярності його економічних реформ — він зискав собі пошану і довір'я французів за свою тверду політику в обороні стабільности валюти та проти надмірного імпорту з закордону.

Комуно-китайський літак утік на Формозу, — летун згинув

Тайпей. — В минулий вівторок 12-го січня ц. р. стався перший випадок, що комуно - китайський воєнний турбомоторовий літак совєтського типу МІГ утік з китайського суходолу, вилетівши з летовища Лю Чіяо у провінції Чекіянґ, та приземлився на Формозі (Тайвані), осідку уряду вільного Китаю. Однак літак, приземлившись на вузькій смужці піску недалеко місцевости Нанао, коло 30 миль від міста Ілян на північно - східньому побережжі Формози, зарився носом в землю, при чому згинув пілот. Офіційну коротку вістку про цю подію, з затаєнням смерти пілота, подав контр-адмірал вільного Китаю Лію Гу-ту. Водночас націоналістичні китайські джерела заперечили, наче б той літак збито протилетунською артилерією чи перехоплено його. Серед тих, що перевели докладну інспекцію пошкодженої машини, знаходився також американський полковник Р. Д. Гикс із військово - летунської розвідки.

В АМЕРИЦІ

● **Губернатор стейту Ню Джерзі Роберт Майнер**, виступаючи під час відкриття об'єднаної сесії стейтового Сенату і Асамблеї, заявив, що вже найближчим часом він передасть на їх розгляд програму для удогіднення переїзду залізницями й іншими засобами комунікації для постійних пасажирів, зокрема тих, що відбувають кожного дня поїздку до праці і з праці і користуються тижневими або місячними квитками. Водночас із цим у своєму зверненні до стейтової леґіслятури губернатор Майнер з'ясував стейтову програму мешкального будівництва і віднови міст, як теж програму дальших заходів для охорони здоров'я.

● **Моряк торговельної фльоти** Сесіл Родес Голл напав у приміщенні федерального суду при Фолі Сквер у Ню Йорку із ножем на суддю Джана М. Кашіна. Службовцям суду вдалося Голла перемогти і відібрати йому ножа, при чому один із службовців був легко поранений. Моряка після переслухання звільнено, але незабаром в його мешканні з'явилися аґенти Еф Бі Ай й ув'язнили його на доручення федерального прокуратора. Голла затримано у в'язниці, встановлюючи для нього кавцію 100.000 долярів. Він перевезений до шпиталю для психіятричної обсервації.

● **В Каракасі** (Венесуеля) ув'язнено у зв'язку з понеділковими заворушеннями і демонстраціями понад 200 осіб. Більшість і них по закінченні слідства буде відставлена до таборів праці й інших поправно-трудових інституцій. Головними спричинниками заворушень мали бути, згідно із заявою офіційних чинників, злочинці і волоцюги.

● **Командування фльоти ЗДА** вирішило припинити будування чотирьох кораблів і перебудову багатьох інших. Головною причиною цієї редукції в плянах є недостача фондів і зменшення бюджетових сум для окремих родів зброї у новому бюджеті ЗДА.

У СВІТІ

● **Англія** також працює над таким удосконалюванням міжплянетних ракет, яке вможливило б вислати на Місяць чи іншу плянету сонячної системи людину — і „стягнути" її назад на Землю. Але покищо говориться не про Місяць чи Марса, а просто про сферичний простір висотою „тільки" від 80 до 700 миль. Англійські експерименти відбуваються з триступневою ракетою.

● **Альберт Швайцер**, на рік старший від Конрада Аденауера, святкував в минулий четвер 85-ті роковини народин. Після тримісячної подорожі по Европі, в якій він збирав фонди для свого шпиталю для прокажених в глибині Африки, він вертається туди назад. Швайцер, що дістав нагороду Нобеля в 1952 році і має славу „наймудрішої людини у світі", є другим поруч Аденауера феноменом природи, що у такому віці зберігає повноту фізичних і умових сил.

● **Японський мікадо Гірогіто** і його дружина Наґако головували в минулий вівторок на щорічній традиційній церемонії поетичного конкурсу. З-посеред 23,000 зголошених до конкурсу віршів вибрано 15-авторів, які особисто відчитали свої твори, між ними одна сліпа жінка. Поза конкурсом відчитав свій короткий вірш також сам японський цісар.

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc., 81-83 Grand St. Jersey City, N. J.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N. J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917. — authorized July 31, 1918.

Передплата: На рік — $12.00; на пів року $6.25; на три місяці $3.25. — В Джерзі Сіті і закордоном: — На рік $14.00; на пів року $7.50; на три місяці $4.00. — Для членів У. Н. Союзу, чоловіків і жінок, — 65 центів місячно. — За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

Subscription Rates: One year $12.00; six months $6.25; three months $3.25.—Jersey City and Foreign Rates: One year $14.00; six months $7.50; three months $4.00. For UNA members monthly 65¢.

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертаються тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Адреса: SVOBODA", P.O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

Оборона громадянських прав

Це правда, що жадна інша, навіть вільна і демократична країна не може рівнятися з Америкою правами і привілеями своїх громадян, що й говорити про „права" і „привілеї" більше жертв - рабів, ніж громадян, тоталітарних систем ,у першу чергу совєтської. Ув'язнений американський злочинець користає із чотирьох основних свобід ширше, ніж „вільний" громадянин СССР. Але це не значить, що і в Америці з громадянськими правами вже все ідеально, і що в цій справі немає жадних проблем.

Остання судова розправа перед федеральним суддею Скеллі Врайтом в Окружному Суді в Ню Орліні в Луїзіяні потверджує, що такі проблеми існують. Як відомо, згаданий суддя розглядав скаргу генерального прокуратора про те, що Громадянська Рада одного з повітів Луїзіяни викреслила з реєстру виборців 1,377 негрів з тої причини, що вони вписали в цей реєстр свої імена з ортографічними помилками. Генеральний прокуратор вніс скаргу на підставі Акту про громадянські права, що його схвалив Конгрес у 1957-му році, і це була перша судова справа на підставі того закону. Суддя присудив, щоб „вичищеним" з виборчого реєстру неграм впродовж 10 днів привернути їхні громадянські права. Всі відповідальні мужі і інституції країни привітали це рішення з великою полегшею, вважаючи його черговим милевим кроком у змаганнях до громадянської рівности і справедливости.

З тим більшим вдоволенням прийняли це рішення судді Врайта усі ті етнічні громади, що самі могли б в певних обставинах зустрітися з одною чи другою несправедливістю в громадянських правах. Бо, хоч Конституція гарантує всім громадянам країни однакові права, люди є людьми, і між ними завжди знайдуться такі, які хотіли б букву закону обійти у практичному поступуванні. Так було в Луїзіяні, подібне може трапитись і в Ню Йорку, Шикаґо чи Филаделфії. Правда, саме натуралізованих громадян східньо - европейського походження часто „чорти беруть", коли всілякі злочинні елементи, зокрема комуністична п'ята колона, зловживають громадянськими правами і вольностями для своїх підривних цілей, на загибель Америці та її вільним інституціям. І вони, ці громадяни, найрадше проти тих зловживань боролися б законним обмеженням громадянських прав і вольностей для тих, що ними зловживають. Тут і натрапляється на колізію, бо з підривною водою можна вилити і чисту дитину громадянських вольностей. Очевидно, що з кожної, навіть найскладнішої ситуації є відповідний вихід. У розв'язці всіх цих складних проблем кожний громадянин може допомогти, живо і активно ними інтересуючись та совісно й солідно виконуючи свої громадянські обов'язки.

Втрата для культури

Несподівана смерть засновника і керівника Українського Музичного Інституту Романа Савицького в самій силі віку і буквально під час виконування мистецько-професійної праці — це новий болючий удар для культури української громади в Америці і взагалі у вільному світі. Два найбільші вбивники — серцеві недуги і пістряк, з яких перші забирають щорічно в З'єдинених Державах 875,000 жертв, себто спричиняє 54% всіх випадків смерти, а другий перервав у 1958 році життя 259,000 мешканцям цієї країни, ці два найгрізніші вороги сучасної людини не лишають поза засягом своєї коси й українсько - американської громади. Роман Савицький тепер, а недавно Антін Павлось — скульптор, Михайло Радиш — маляр, Павло Грицак — історик, Михайло Ветухів — учений біолог і політик, Михайло Ситник — поет — це лише кілька схоплених прізвищ із світу творчої культури, людей зовсім молодих або в зрілому віці, які несподівано й передчасно мусіли випустити з рук плуг, що ним орали рідну культурну ниву на американському континенті.

Кожний із них був окремою індивідуальністю, кожний із них увійшов в історію своєї мистецької чи наукової ділянки, і хоч не можна ставити між ними знак рівности, проте всі вони збагачували культуру нашої громади в Америці, підносили вартість її для українського і американського народів. Вартість Романа Савицького, як і декого із згаданих, полягала ще в тому, що він був не тільки високим фахівцем у своїй мистецькій професії, але й організатором рідкого хисту, людиною наскрізь громадською й надзвичайно репрезентаційною, яка вміла гарно промовляти і гарно писати, людиною бездоганних товариських манер. Хоч яка численна наша громада у вільному світі, зокрема на американській землі, страшенно мало у нас таких, які вміли б з'єднати всі ці прикмети. Не входячи в подробиці життя і праці Романа Савицького, над незакритою ще його домовиною треба ствердити, що своєю ініціятивою та невсипущою діяльністю організатора музичної освіти на еміґрації в Німеччині й Америці він має історичну заслугу для поширення серед української спільноти вартости музики, піднесення духового стану української молоді, збагачування цілої атмосфери українського життя в еміґрантських злиднях і в американському добробуті.

Ця остання наша болюча втрата повинна підсилити наш пієтизм до рідної культури і підкреслити правду, що добробут має позитивну вартість тільки тоді, коли його використовується для збагачування культурних цінностей.

Рок-'н-ролл в СССР

Органи совєтської безпеки добилися нового „успіху": розкриття і ліквідації „зграї спекулянтів", що торгували саморобними платівками із накрученими на них мелодіями таких танків, як рок - 'н-ролл, буґґі-вуґґі, свинґ-джаз та інші.

Керівниками цієї „зграї" торгівців модерними платівками були здебільша молоді люди, донедавні студенти, сини совєтських бюрократів, комсомольці. Продавані платівки виробляли вони з фільмів, уживаних при пересвітлюванні рентґенівським промінням, і постачали ці платівки за добрі гроші своїм клієнтам: приватним особам, комсомольським організаціям по всіх-усюдах Совєтського Союзу, особливо ж в Україні, в Сибіру і на Далекій Півночі. Користувалися ці платівки з модерними танками широкою популярністю серед совєтської молоді і знаходили дорогу до комсомольських клюбів і танцювальних заль. Свою централю мали фабриканти і торгівці платівок у самій же Москві, а розподільні центри існували на Запоріжжі в Україні і на Воркуті в Сибіру — відомій із своїх концтаборів.

Совєтська преса сповнена глибоким обуренням проти пропаґандистів чужої, мовляв, буржуазної модерної музики. Але її ревеляції про викриття новітніх „злочинців" і реґествування совєтських поліцаїв і комісарів від культури з приводу їх „морального занепаду" підкреслюють тільки давно вже відомий усім факт, що легка музика, зокрема джаз і модерні танки, поширились масово не тільки серед „золотої молоді", т. зв. стиляг, але й серед загалу совєтської молоді, особливо міської і робітничої. Знуджена безупинною і яловою офіційною пропаґандою і панівним в Совєтському Союзі соцреалізмом, молодь шукає виходу з безконечної нудьги і життєвої сірости і тікає в джаз, в рок-'н-ролл, в буґґі-вуґґі. І тому ж ці модерні танки сьогодні в Совєтському Союзі більше популярні і поширені, як навіть в країнах Західньої Европи. Поширенню їх сприяє сама ж таки компартія своїм безглуздим ідеологічно - світоглядовим тиском і вимогами.

12 НОВИХ ДЕРЖАВ

1950-ті роки були бурхливими, багатими на події міжнародного значення, роками. Всупереч пророкуванням тих, які хотіли б бачити всі народи світу в „єдиному котьолку", всупереч твердженням як комуністів, так і безбатченків, — світ іде шляхами визволення народів, усамостійнення навіть і найменших чисельно окремих спільнот.

Тільки за одно десятиріччя на земній кулі постало дванадцять нових держав, тобто, формально - правно беручи, постало дванадцять нових націй, чи це маленький Кипр і з двома національностями чи велика чисельно і стара традиціями Об'єднана Арабська Республіка на чолі з Нассером — передусім національно-державницьким діячем арабського світу.

Очевидно, не всі народи, а тим більше не всі племена Африки дійшли вже до такого національного розвитку, до такого культурного рівня, коли даний народ може з повною відповідальністю за майбутнє брати владу в свої руки, позбувшись опікунів. Одночасно, Франції, яка вкладала капітали, знання і культуру у свої заморські колонії, не легко було розпрощатися з ними, і все таки доводиться, як доведеться розпрощатися і з рештками колоній кожній країні нині чи завтра. Так же само доведеться розпрощатися із своїми колоніями — „республіками" Москві. Англія позбулась вчорашніх колоній швидко й зручно. Її таланoвиті дипломати збагнули відразу по війні, що краще залишитись приятелями на віддалі, як ворогами зблизька. Хто цього ще не хоче зрозуміти, той уже платить перманентною війною, або — як в СССР — вдається до постійного терору, боротьби проти „буржуазного націоналізму" тощо.

Ось список нових держав, що виникли впродовж останнього десятиліття, що народилися в мирі чи війні, за круглим столом чи у кривавій різанині в джунґлях:

14-го травня 1955 року совєтський уряд — під тиском світової громадської думки — був змушений визнати повну самостійність Австрії. Колись імперія, Австрія сама потрапила під окупацію до складу гітлерівського „Райху", а по війні значну частину її території контролювала Росія. Австрія заплатила за визволення так званим „невтралітетом", що, однак, не заборонило їй по-людському прийняти політичних втікачів з Угорщини. Будемо вірити у старі европейські традиції цієї країни.

Услід за Австрією (а Лівія й Судан ще перед нею) незалежними стали країни, які віддавна були колоніями або напівзалежними державами. Так Лівія стала незалежною державою у 1952 році, Судан — у 1953 році. Після трирічної павзи, що не означає в історії навіть десятої частки секунди, була проголошена самостійність. Пакістану — (1956) хоч членом Об'єднаних Націй Пакістан є вже від 1947 р. і того ж року — Марокко, Тунісії і В'єтнаму; Ґгана стала незалежною у 1957 році, як і Маляйська Федерація; Об'єднана Арабська Республіка (Єгипет і Сирія) виникли в 1958 році, коли постала з колишньої колонії нова держава — Ґвінея. У 1959 році Кипр проголошено незалежною державою, у якій грецька і турецька національні групи є рівноправні. Таймс" писав, що „дв'яплмю

Недавно „Ню Йорк Таймс" писав, що африканські племена „пройняті самостійницькою гарячкою". На цю тему можна писати з почуттям братерської любови й гордости або з ледь прихованою нехіттю... Але там, де „кипить", — там щось вариться. Будь-які штучні затримування визвольних процесів негайно використовує і використовуватиме Москва, яка вже намагалася, на щастя дотепер безуспішно, використати Нассера у своїй політичній грі для встановлення Всесвітньої Російської імперії.

Дванадцять нових держав за останніх 10 років — ось одно із могутніх заборол московській облудній силі.

У народній українській пісні співається: „Постав хату з лободи, а в чужую не веди!". Двадцяте століття минає саме під цим гаслом, геніяльно - чітко висловленим безіменним співцем із народу. І — що пам'ятає Москва, — народу, який уже тисячу років тому жив власним державним життям.

Кч.

Демократи мають запевнену більшість в Сенаті і між губернаторами

Вашинґтон. — Конґресменел Квортерлі передбачає, що демократи мають запевнену більшість в Сенаті, який тепер складається з 65-ох сенаторів-демократів і 35 республіканців. Мають певну більшість і між губернаторами, між якими тепер є 34 демократи і тільки 16 республіканців. Цього року мають вибрати 34-ох сенаторів і 28-ох губернаторів. Цього року вибиратимуть 22-х сенаторів, які тепер є в демократичних руках і 12-х сенаторів, що є в посіданні республіканців. Демократи мають запевнений вибір лише 13-х сенаторів, а з решти можуть деякі місця здобути республіканці. Але якби республіканці здобули всі ті „непевні" сенаторські становища, то вони не мали б ще більшости в Сенаті. Подібно є з виборами губернаторів. Коли б республіканці здобули всі можливі для себе губернаторські пости, то вони по виборах мали б 26 губернаторі, а демократи 24, але, коли б це вдалося зробити демократам — то вони мали б 46 губернаторів, а республіканці тільки 4.

СВИСНУВ ПОЇЗД...

Свиснув поїзд,
дихання прискорив.
Тільки ніч і летить вдалині
Повз зелені вогні семафорів
І повз зір мерехтливі вогні.

Повз кущі і дерева похилі,
Повз туманних озер каламуть,
Повз далекі, забуті і милі,
Сни, що наче
з дитинства встають.

Повз життя, повз любов
і розстання,
Повз осінні холодні гаї,
Повз затиснуте
в горлі ридання,
Повз гарячі обійми твої.

Де ти зникла?
В ранковому полі
У яку одійшла далину?
Не доволі чи, може, доволі —
Без спочинку,
без щастя, бе зну...

Не спиняючись ні на хвилину
- Тільки чути
тремтіння коліс —
До світанку —
немов до загину,
Мимо грізної паводі сліз.

Мимо! Мимо!
Лиш прядива диму
Чеше вітер об мокрі дроти,
Мимо щастя чужого і мимо
Голубої, мов сон, темноти...

Л. ПЕРВОМАЙСЬКИЙ

НА ТЕМИ ДНЯ

ШУКАЮТЬ У МИНУЛОМУ „УКРАЇНСЬКОГО БУРЖУАЗНОГО НАЦІОНАЛІЗМУ"

Університети в Україні стали жертвами помосковлення. У Києві університет має назву „імени Тараса Шевченка", у Львові „імени Івана Франка". Але мови Шевченкової і Франкової в тих університетах дуже мало чути. Панує там мова „старшого брата". Солідні наукові праці видаються переважно мовою російською. Для українців друкують популярні брошури пропаґандивного характеру. Часто ці видання призначено для боротьби з „козаком-невмиракою", так званим „українським буржуазним націоналізмом".

Оце недавно в Києві у видавництві Академії Наук вийшла книжка Леоніда Полухіна „Формування історичних поглядів М. І. Костомарова". Підзаголовок до назви такий: „До критики буржуазно - поміщицької історіографії на Україні".

Автор взяв собі нелегке завдання доказати, що Костомаров був виразником інтересів поміщиків і буржуазії, коли писав свої історичні праці. Щоб виконати це завдання, Л. Полухін бере факти з життя Костомарова (був він сином поміщика й селянки - кріпачки, і після смерти батька ледве не став сам кріпаком). Полухін невдоволений тим, що українські патріоти - поміщики (Ґалаґан, Каразін і ін.) помагали Костомарову матеріялами з своїх бібліотек і архівів для написання його праці про Богдана Хмельницького. З цього виводить Полухін, що Костомаров мусів держати руку за панування поміщиків над селянами.

Полухін свідомо обминає революційну книжку Костомарова, що зветься „Книги битія українського народу". Саме в тій книжці, що була написана як ідеологія Братства св. Кирила і Методія, знаходимо ідею вільности й рівности всіх станів України, ідею, що її Шевченко висловив поетично — „без холопа і без пана".

Полухін старався відкрити в писаннях Костомарова — „буржуазний націоналізм" і знаходить цей „гріх" у тих працях нашого історика, в яких він виступав в обороні волі України. Полухін згадує одну з останніх статтей Костомарова — „Богдан Хмельницький — данник Отоманської Порти" і закидає Костомарову, що він подає Хмельницького як поборника „ідеї самобутньої України під верховною владою Оттоманської Порти і ворога приєднання України до Росії".

Полухін уважає, що Костомаров „фальсифікує факти". Однак, історичні документи свідчать, що Хмельницький ще 1651 року присягав турецькому султанові і одержав з Царгороду султанські привилеї і „кафтан", як знак, що султан взяв Україну під свою протекцію.

Полухін закидає Костомарову „буржуазний націоналізм", бо Костомаров написав свою книжку про відмінність українського національного характеру від московського: „Дві руські народності". Очевидно, ця праця Костомарова визнана компартією за „націоналістичну", бо курс політики Москви йде до „злиття націй". Бідна історична наука під диктатурою.

П. С.

УКРАЇНСЬКЕ ЖИТТЯ В СУЧАСНІЙ ПОЛЬЩІ

18-го жовтня 1959 року — Евген Стахів доповідав на засіданні Комісії УВАН у ЗДА для дослідів над пореволюційною Україною й Совєтським Союзом про свої враження про українське життя в сучасній Польщі, яку він відвідав в часі від 2 до 10-го серпня 1959 року. Найдовше він зупинився у Варшаві, де зокрема відвідав університет, його відділ славістики і катедру української літератури, Державну Бібліотеку та мистецьку і технічну виставки. Зупинившися в Перемишлі, доповідач відвідав родичів та знайомих.

Коли повоєнна Польща пересунула свої кордони на захід, відступаючи УССР західньо - українські області, невелика територія з майже одним мільйоном населення та з містами Сянок, Ліско, Перемишль, Ярослав, Любачів, Грубешів, Холм та Біла Підляська залишились в Польщі. В 1945 році Польща підписала з УССР договір про виміну населення. До кінця 1946 року з Польщі добровільно і примусово виїхало на Україну коло 600,000 українців, а коло двох мільйонів поляків виїхало з України до Польщі. Значну частину українців, що залишилися на прилучених до Польщі теренах, в порядку репресій за воєнні дії УПА, польський уряд примусово виселив весною 1947 року до Східньої Прусії та на Помор'я. З 1947 року українська меншина у Польщі, хоч і нараховувала яких 350,000 душ, формально перестала існувати. Вживання української мови було заборонене, інтеліґенцію масово заарештовано.

Такий стан тривав до „жовтневих подій" 1956 року, коли в Польщі прийшов кінець сталінізмові і безпосередньому російському диктатові, а до влади прийшли національні польські комуністи на чолі з В. Гомулкою. Українці одержали офіційний статус національної меншини у польській державі. Створилось Українське Суспільно-Культурне Т-во (УСКТ) з централею у Варшаві та з відділами в усіх більших скупченнях українців. УСКТ видає у Варшаві газету „Наше Слово" з додатком „Нова Культура". Відкрилось декілька українських шкіл, а в деяких польських школах заведено для українських дітей виклади української мови. У Варшавському університеті відкрито катедру української мови й літератури. Було дозволено виконувати душпастирську працю 16 греко-католицьким священикам, але створювати окрему самостійну греко - католицьку адміністрацію не дозволено. Не віддано українцям і сконфіскованих церков, а відомий український собор у Перемишлі ще й досі посідають польські кармеліти.

Немає ще й загального офіційного дозволу українським селянам повертатися на свої прадідівські землі на Лемківщині та Холмщині, звідки вони були виселені в 1947 році, хоч у тих випадках, коли бувші українські землі виявляються неосвоєними польськими переселенцями, українським селянам місцева влада дозволяє повертатися. В такий спосіб досьогодні вже повернулося коло 6 до 7 тисяч родин. Але польський уряд зацікавлений також і в освоєнні бувших німецьких земель Прусії і Помор'я, і тому в його інтересах, щоб українці з тих земель не втікали. Поселенцям на бувших німецьких землях уряд дає пільги, але ті поселенці воліли б повернутися на землі своїх батьків.

Національні відносини між поляками і українцями на теренах, заселених українцями, ще й досі доволі антагоністичні, хоч треба ствердити, що найбільшу нетерпимість до українців виявляє польське католицьке духовенство та шовіністично настановлені праві кола.

Українці в Польщі у більшості національно свідомі. В своїх офіційних організаціях вони льояльні до польського уряду і увесь час намагаються леґальними засобами здобути для себе більше прав, борються проти дискримінації та розбудовують своє громадське і господарське життя. Через свої організації вони постійно звертаються до уряду з вимогами й проханнями збільшити кількість шкіл, віддати їм назад прадідівські землі, повернути їм церкви, і т. д. В питанні повороту українцям їх церков польський уряд, наприклад, часто погоджується, але при умові, що українці в тих церквах запровадять православний, а не греко - католицький обряд. В такий спосіб польський уряд, очевидно, намагається примирюватися з церковною політикою Москви, але одночасно наражає себе на конфлікт зі своєю власною римо-католицькою церквою. Серед українців же є течія за те, щоб навіть згодитися і на православ'я, аби лиш у своїх церквах правили свої, українські священики. Деякі українські села вже перейшли на православ'я.

Є. Стахів наголосив, що в свідомості українців в Польщі політичні проблеми сучасности стоять дещо у відмінній площині, ніж українців на еміґрації. Чимало з них їздять на відвідини до Галичини, інші їдуть учитися до українських університетів, ще інші на учительські курси, щоб навчати своїх дітей української мови й культури. Українські громадяни Польщі завжди щиро радіють, коли з УССР до них на ґастролі приїздять українські театри, хори ,танцюристи. Вони радіють успіхам українців в УССР, а одночасно болють, що на Україні ще й далі йде русифікація, існує політичний терор і немає такої свободи вислову думки, як у Польщі. Не менше цікавляться там й українською еміґрацією. Багато з них слухає радіо — Голос Америки, Голос Канади, Радіо-Ватикан, Радіо-Мадрид і Радіо „Нова Україна". На запитання Є. Стахова, які радіопередачі їх найбільше цікавлять, здебільшого були відповіді, що Радіо-Мадрид, бо, мовляв, воно ,критикує обидві сторони, а тому нам ясніше, де правда". Еміґраційні політичні справи далекі й незрозумілі українцям в Польщі. Наприклад, п. Стахів зауважив, що українці в Польщі раділи з приїзду віце-президента ЗДА Ніксона до Польщі та що вони взагалі наставлені проти того, що прийнято називати „холодною війною"; вони ставляться позитивно до розширення зв'язків і обміну між ЗДА і СССР, вбачаючи у цьому можливість впливу волелюбної Америки на життя поза „залізною завісою". Вони думають, що Москві слід боятися таких зв'язків, і тому не розуміють, чому більшість української еміґрації стоїть проти припинення „холодної війни".

Є. Стахів подав також аналізу публічної опінії та життя поляків у сучасній Польщі. Він ствердив, що під кожним оглядом у сучасній Польщі є більше свободи, ніж у будь-якій іншій країні під владою Москви. Поляки вільно висловлюють свої думки і дискутують на політичні теми без страху і відверто, навіть з сторонніми і чужинцями. Серед поляків помітна сильна ненависть до Москви та до німців, але вони одночасно свідомі свого невигідного геополітичного становища та своїх національних інтересів і в більшості підтримують уряд Гомулки. Москва, є для них авторитетною лише своєю фізичною силою.

Матеріяльно найкраще живуть селяни, найгірше — інтеліґенти, заробітки яких є дуже низькими. Робітництво стоїть посередині. Польська інтеліґенція жваво цікавиться Україною і українською проблемою. Якщо судити з випадкових розмов у поїзді тощо, то поляки навіть прихильно ставляться до совєтської України і хотіли б її бачити все більше і більше незалежною від Москви та подібною до Польщі. Поляки також добре ознайомлені з життям польської еміґрації і вітають прояви замирення та співпраці між українськими і польськими еміґраційними середовищами.

Після доповіді була дискусія, в якій брали участь пп. Галій, Голубничий, Загайкевич, Замша, Костюк, Роек (польський журналіст та історик), Чаплєнко, Чикаленко та інші.

Ю. Гал.

А. Заплітний

КОМЕНТАР ДО 14 ТОЧОК ПРЕЗИДЕНТА ВІЛСОНА

(3)

На цю концепцію мирової конференції та на прелімінарний мир президент Вілсон погодився, але запропонував своєму заступникові почекати на її реалізацію аж до його приїзду до Европи, що могло статися в половині грудня 1918 року.

Якби тоді бодай мале зусилля зробив полк. Гавс, президент Вілсон напевно змінив би своє рішення. Тоді скоро була б скликана мирова конференція і були б прийняті постанови прелімінарного миру.

Очевидно, що події в світі [illegible] хом; у Середній та Східній Европі прийшло б уже тоді до повної і остаточної стабілізації на базі самовизначення народів. Не було б другої світової війни, а український нарід не був би кинений на той тернистий шлях, яким він іде дотепер і якому ще не видно кінця.

Все, чого боявся полковник Гавс, стало опісля доконаним фактом. Мирова конференція в Парижі діяла і рішала проти виразних постанов 14-точок і коментаря до них. Вину за це несуть европейські великодержави, [illegible] на президента Вілсона, який не послухав своїх дорадників і рішився особисто брати участь в цій конференції як голова американської мирової делеґації. Він не підібрав собі сяк-так обізнаних з европейськими справами членів делеґації і поминув мовчки пропозицію полковника Е. Гавса з 8-го листопада 1918 р. покликати до життя свою власну американську інформаційну централю, аґенти якої досліджували б усе, що буде потрібним на місцях, „щоб ми не були здані на масу свідомо неправдивих англійських, італійських та французьких інформацій та щоб мали сяке-таке знання про дійсні відносини в Чехії, Австрії та на Україні".

Ставши учасником мирової конференції, втратив Вілсон повну свободу рухів. Він дав себе втягнути европейським дипломатам у довгі дискусії над дрібними справами. Його заскакували різноманітними неправдивими інформаціями, на які ніхто не міг і не хотів дати правдивого насвітлення.

Довгі дебати над дрібницями виснажували його фізичні сили та закривали перед ним горизонти, які він відкрив своїми точками. З місяця на місяць падав його моральний вплив на мирову конференцію, а з ним і престиж ЗДА в світі.

В додатку не мав він щастя в доборі голови державного департаменту в особі Р. Лянсінґа, на якого перейшла вся біжуча закордонна політика. Він не мав найменшого розуміння для справ Середньої та Східньої Европи. Він за всяку ціну хотів бачити тільки цілу, велику Росію. Одним з численних доказів горизонту є його лист до одвузькости його політичного ної комісії мирової конференції: „Державний департамент рішений трактувати український сепаратистичний рух як вислід австрійської та німецької пропаґанди, щоб розбити Росію". Такі самі погляди мали майже всі урядовці цієї державної установи; вони часом приховано, часом явно робили все, щоб точки президента вийшли в кривому світлі та без практичних наслідів.

А все таки, якби президент Вілсон сидів у Вашинґтоні, то він, як голова наймогутнішої тоді держави, з ореолом найбільш поступової та справедливої людини, міг здалека кермувати мировою конференцією згідно з своєю волею і своїми переконаннями; але з Вілсоном, членом мирової конференції робили европейські дипломати що хотіли.

Коли він вернувся до ЗДА, зломаний морально і фізично, його зустрів дуже болючий удар: Сенат відкинув ратифікацію Версальського мирового трактату разом з постановами про Лігу Націй.

Зібравши все сказане, приходимо до висновку, що на переломі 1918 - 1919 років ЗДА виразно і беззастережно визнали в засаді незалежність та соборність всіх українських земель, що вони зобов'язали себе та великі европейські держави міжнародним актом визнати Українську Державу де факто, без будь-яких умовин та формальностей, в можливо найкоротшому часі, з тим, що визнання де юре мало прийти автоматично з затвердженням уряду через Українські Установчі Збори. Треба додати, що Листопадовий Зрив 1918 року, акт злуки з 22-го січня 1919 року, та Трудовий Конґрес з 23-го січня 1919 року йшли по лінії і були згідні з буквами та духом змодифікованих 14 точок президента Вілсона.

Ці точки знайшли вже своє місце на сторінках історії і стали історичним документом першорядної ваги, але їхня роля не скінчилася з першою світовою війною. Також в наших часах вони зберегли свою вагу як одинокий, справедливий засіб впорядкувати Середню та Східню Европу на базі самовизначення народів. Реалізація рівноправности та незалежности звільнить сателітів і народи СССР від нечуваної дотепер неволі, вона розсадить цю тюрму народів, яка є рівночасно смертельною загрозою для цілого людства.

Хто хотів би докладніше запізнатися з порушеною тематикою, прошу почати від 4-го тому „Intimate papers of Colonel House". Там на стор. 192 - 200 є також текст первісних і змінених точок президента Вілсона.

УСЯ ЦЬОГОРІЧНА КОЛЯДА НА ХАРИТАТИВНУ АКЦІЮ ЗУАДК!

ПОЖЕРТВИ ВИСИЛАТИ БЕЗПОСЕРЕДНЬО ДО ЗУАДК У ФИЛАДЕЛФІЇ: UNITED UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMITTEE, P. O. BOX 1661, PHILADELPHIA 5, PA.

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

Листопадові Роковини в Балтиморі, Мд.

Українська громада міста Балтимор 22 листопада м. р. в залі оо. Редемптористів при Балтимор і Вулф вул. святочною Академією величаво вшанувала сорок перші роковини Листопадового чину. Ця Академія відбулася стараниям головним чином Відділу УККА при активній співпраці таких організацій: Відд. ООЧСУ, Пластової Станиці, осередку СУМА ім. 1-го Листопада і Українського Музичного Інституту. Започатковано Академію співом американського гимну, який відспівала п-а О. Луцишин. Голова Відділу УККА п. К. Бабяк, відкриваючи свято, вказав на важливе значення 1-го Листопада в історичному змагу українського народу за свою незалежність. На його пропозицію присутні вшанували пам'ять пам'ять героїв, впавших за волю України однохвилинною мовчанкою.

На цій Академії довелося почути високопатріотичну промову, що її виголосив всч. о. радник Василь Соловій, відомий проповідник. Ціла промова видержана в належній висоті, що захоплювала слухача. З цієї промови приходиться нам чимало доброго навчитися! Всч. о. Соловій зазначив, що хоч український нарід не зумів оборонити своєї держави, то все ж таки важливий цей факт, що зброї за незалежність України не зложено, червона калина не потоптана й високо повіватиме. Говорячи про значення могил, промовець твердив, що могили борців Листопаду зродили УГА, Зимові Походи, УВО, ОУН, УНДивізію, УПА, — Петлюру, Коновальця, Чупринку, Бандеру, а їхні могили зродять новий Листопад — великий, славний і вічний. І щасливий той нарід, що його поле встелене могилами, бо з них говорить традиція ,славне минуле. Тож і не диво, що як раніше білі москалі, так тепер червоні москвини із лютою злістю розкопують українські могили, котрі для них є грізнішим ворогом, ніж живий нарід. Промовця заля нагородила оплесками, а по академії визначніші громадяни складали подяку і признання всч. о. Соловієві.

В мистецькій частині виступив знаний з довголітніх виступів чоловічий хор Відд. ООЧСУ, що під орудою проф. І. Сенюти гарно виконав: „Не плакати нам" — Іван Д., муз. Кишакевича та пісню УПА „Марширують вже повстанці". Хорові акомпаніювала панна Хмілевська, учениця УМІститу. Вона теж гарно виконала фортепіянове сольо — „Елегія" М. Лисенка.

Співочий гурток пластунок нашої станиці відспівав „Пісня спартанок" та „Мережі" — В. Хмара - М. Гайворонський. Крім цього в програму входили деклямації, що їх рецитували сумівці в своїх одностроях. З чуттям деклямували п-а М. Пісецька „Листопад" — Т. Курпіта, і п. Т. Кузьмів „Наш дороговказ" — С. Мусійчука.

Святочну Академію закінчено спільним відспіванням „Не пора . . ."

Т. Д-шин

Відділ ПАБНА в Рочестері вшанував сенатора Кітінґа

29-го листопада 1959 року Прихильники Антибольшевицького Бльоку Народів в Америці вшанували бенкетом сенатора К. Б. Кітінґа в готелі „Паверс", в якому взяло участь 300 осіб. На залі зайняли місця представники етнічних груп: естонців, литовців, лотишів, мадярів, поляків та українців. Адвокат В. Андрущин — голова місцевого ПАБНА та голова УККА проводив бенкетом.

О год. 6.30 увійшов на залю сенатор К. Б. Кітінґ у товариств і конгресмена пані Джуді Вайс, д-ра Нестора Процика, голови ПАБНА в Америці, замісника посадника міста Джозефа Фарбо, судді Фреда Б. Ґуделля та делегатів. Постанням з місць та рясними оплесками привітали зібрані сенатора та гостей. Сенатор та гості зайняли місця при почесному столі. На залі багато видатних осіб, представників товариств, організацій, музичного світу, професіоналів, своїх та поодиноких етнічних груп. Адвокат Андрущин привітав гостей. Після відспівання американського гимну попросив вшанувати сл. п. Ст. Бандери. Бенкет почато і закінчено молитвою, яку провели о. Мацкевіціюс та пастор Піпер.

На бенкеті не було довгих привітань. До слова прийшли тільки нечисленні промовці. Д-р Процик насвітлив цілі й завдання ПАБНА та цього вечора. Промовив англійською мовою. Адвокат Андрущин попросив до слова сенатора Кітінґа, вручаючи йому грамоту на почесного члена ПАБНА, відділ Рочестер. Не важко було спостерігати, як сенатор намагався опанувати зворушення. У його голосі бреніли слова щирої подяки. Йому дуже добре відомі цілі, завдання та методи комунізму, говорив сенатор Кітінґ. Згадавши про приїзд Хрущова до Америки, натякнув він на трудноці у підшуканні відповідного перекладача, що зумів би не тільки перекласти слова Хрущова на англійську мову, але й потрапив би правильно перекласти й ті думки, що крились за тими солодкими й облесливими словами Хрущова. Говоримо про залізну заслону. Але ж Росія має ще й другу заслону. Комунізм уживає тих самих слів, що й ми. Одначе у них слова ті мають інше значення. Сьогодні, продовжував сенатор, бажав би я звернути вашу увагу на слово „мир". Як часто це слово немов солодкий медок спливало з уст Хрущова в ЗДА. Але в його розумінню значить воно — не став опору комунізмові. Голу б мира став сьогодні символом Росії. Одначе ви добре знаєте, і я знаю, казав промовець, що коли б правдивий голуб миру перелетів понад Кремлем, то його зістрілили б, мабуть, за нарушення повітряного простору Росії. Слово „коекзистенція" в комуністичному розумінні значить — не перешкаджай комунізмові. Хай усмішка на лиці одної людини не дозволить нам забути про кров на тисячах лиць, — казав сенатор Кітінґ.

Слухачі довгою овацією висловили подяку сенаторові Кітінґові.

Мистецьку частину програми виконали: литовська співачка пані Сабаліс, що відспівала американський гимн та литовські народні пісні і арію з опери, та український квартет „Верховина" з Торонта під мистецьким проводом п. О. Глібович, який відспівав стрілецькі, жартівливі та любовні пісні.

Оформлення емблеми та кличів виконала мистець п-і Ірина Твердохліб. Максімум праці вклав український відділ ПАБНА та дружина голови ПАБНА — пані Андрушин.

К. Г.

Політичне віче УККА в Балтиморі, Мд.

20-го грудня 1959 року вечірніми годинами в церковній залі при Вулф вул. старанням балтіморського Відділу УККА відбулося „Політичне віче УККА". Голова нашого Відділу УККА п. К. Бабяк вступним словом відкрив віче, з'ясувавши його ціль та попросив до ділової Президії д-ра Ярослава Хмілевського на голову і пп. А. Радя та Т. Царика на секретарів.

Делеґат із Централі УККА з Ню Йорку, мґр. Ів. Базарко виголосив вартісну й цікаву доповідь на тему „УККА і його значення". В рефераті прелеґент з'ясував працю УККА особливо в протихрущовських демонстраціях, та їх відгомін серед американського населення і державних чинників. Він вказав теж і на інші успіхи в минулому: проголошення 22-го січня „Українським Днем" в ЗДА, та активної піддержки української справи багатьома сенаторами і конґресменами. Чисельні конґресові рекорди про Україну, свідчення українців про злочини Хрущова в Україні і ін. Мґр. Базарко зазначив теж, що УККА є в тісному зв'язку з українськими викладачами на американських університетах, котрим служить належною поміччю та фінансово піддержує наукові установи НТШ і УВАН. Прелеґент з прикрістю ствердив, що УНФонд підупадає, коли потреби фінансів зростають з посиленням праці УККА та вимогами, наложеними останнім Конґресом.

По рефераті розвинулась оживлена дискусія, в якій поставлено прелеґентові ряд питань, на які він дав вичерпуючу й належну відповідь.

До речі буде зазначити, що дискусія не проходила повністю в належному напрямі, тому що дискутанти більше уваги присвячували місцевим справам ніж загально - українській сучасній проблемі. Натомість під час гостини, про яку подбала Екрекутива Відділу, де після віча члени Екзекутиви і представники місцевих організацій в дружній атмосфері взаїмно обмінювалися думками, мґр. Базарко служив вказівками щодо праці в майбутньому.

Ф. Д-вич

БЕЗ ПОЛІТИКИ

● В північній Італії підміський потяг, що віз до фабрик і установ в Міляно коло 1,000 робітників і службовиків, вискочив в минулу середу із рейок. Половина потягу скотилась вділ з 26-стопового насипу, а решта вагонів повисли над насипом. Було 15 вбитих і близько сотня ранених. Машиніст і його помічник згинули. За причину катастрофи вважають мряку, яка не дозволила машиністові добачити знак пересторогу, щоб потяг звільнив швидкість на мості, що його перебудовували. Замість їхати із швидкістю шістьох миль на годину, потяг їхав по 50 миль.

В тяжкім смутку повідомляємо, що 12-го січня 1960 р. несподівано відійшов у Вічність

НАШ НАЙДОРОЖЧИЙ МУЖ І БАТЬКО

бл. п. РОМАН САВИЦЬКИЙ

Парастас відправиться в п'ятницю, дня 15-го січня 1960 р., о год. 7-ій вечора, в каплиці похоронного заведення Б. Коцюбинського у Филаделфії (Franklin & Parish Sts.).

Похорон відбудеться в суботу 16-го січня б. р. з Катедральної Церкви при Френклін вул., о год. 10-ій рано на цвинтар в Fox Chase.

дружина — ІВАННА
син — РОМАН
і РОДИНА

Подаємо до відома сумну вістку, що

РОМАН САВИЦЬКИЙ

піяніст-професор, основник і довголітній директор УМІ відійшов у Вічність 12-го січня 1960 р.

КЕРІВНИЦТВО ВІДДІЛІВ УМІ в Ньоарку, Пассейку, Джерзі Ситі й Елизабет.

БАТЬКІВСЬКИЙ КОМІТЕТ в Ньюарку

Ділимося сумною вісткою, що з волі Всевишнього дня 12-го січня 1960 р. на 52 році життя відійшов від нас у Вічність

ПРОФ. РОМАН САВИЦЬКИЙ

колишній професор Українського Музичного Інституту ім. Лисенка у Львові, колишній керівник Музичної Школи в Берхтесґадені, основоположник і довголітній директор Українського Музичного Інституту в Ню Йорку та його інспектор, видатний український піяніст, незабутній педагог і невтомний організатор українського музичного шкільництва.

Парастас відправиться в п'ятницю, 15-го січня, о год. 7-ій вечора, в каплиці похоронного заведення Б. Коцюбинського.

Похорон відбудеться в суботу, дня 16-го січня, о год. 10-ій рано, з Катедральної церкви у Филаделфії на цвинтар Факс Чейс.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

Дирекція Українського Музичного Інституту в Ню Йорку.

УКРАЇНСЬКІ МУЗИЧНІ КУРСИ, ФИЛАДЕЛФІЯ

Учительський Збір і Учні Українських Музичних Курсів у Филаделфії висловлюють глибокий жаль з приводу смерти видатного українського піяніста і педагога, бл. п.

проф. РОМАНА САВИЦЬКОГО

Д-р Антін Рудницький, директор

ЗАРЕВО—МУН

влаштовують

В Суботу 23-го Січня 1960 р.

в залях УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО ДОМУ при 140 2-га Евеню в Ню Йорку

КАРНАВАЛОВІ ВЕЧЕРНИЦІ

ОРКЕСТРА Б. ОСЕРЕДЧУКА
АРАНЖЕР РОМАН О. ШВЕД

Початок о год. 9-ій веч. Вступ $2.50

Увага! Нюарк, Н. Дж.!

Плянована на 17-го січня 1960 р.
ДИТЯЧА МАСКАРАДА УМІ В НЮАРКУ
НЕ ВІДБУДЕТЬСЯ В ЦЬОМУ ДНІ.
Нова дата імпрези буде проголошена своєчасно.

У ЧЕТВЕР, 21 СІЧНЯ 1960
CARNEGIE RECITAL HALL
154 West 57th St.

відбудеться

КОНЦЕРТ

піяністки

Ренати Рампфель

(Музична школа ВАДИМА КІПИ)

В програмі: Концерт та Соната Моцарта, Етюди та Данте-Соната Франца Ліста, Симфонічні Варіяції Франка.

Партію оркестри виконуватиме ВАДИМ КІПА.

Початок о год. 8:30 веч. Квитки: $2.10-$1.25

УКРАЇНСЬКА РІДНА ШКОЛА ім. МИТРОПОЛИТА А. ШЕПТИЦЬКОГО в НЮ ГЕЙВЕН, Конн.
має честь запросити Вас з Родиною і Приятелями на

ТРАДИЦІЙНУ МАЛАНКУ

що відбудеться
В СУБОТУ, 16-го СІЧНЯ 1960 Р.
в залі SETTENTRIONALE CLUB
при 239 Boulevard в New Haven, Conn.

Знаменита оркестра Добрий буфет

ПОЧАТОК О ГОД. 8-ій ВЕЧОРА

УКРАЇНСЬКА ВІЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК У США
НАУКОВЕ ЗАСІДАННЯ СЕКЦІЇ АНТИЧНОЇ ІСТОРІЇ УВАН у США

Доповіді:

ПРОФ. АНДРІЙ С. КОЦЕВАЛОВ:
„Кімерійці в географічно-етнологічному насвітленні"

Д-Р ОЛЕКСАНДЕР М. ДОМБРОВСЬКИЙ:
„Кімерійці в Книзі Ґенезис, в асірійських написах і у Геродота".

Засідання відбудеться в неділю, 17-го січня 1960 року, о 5-ій год. 30 хв. дня в приміщенні Академії (11½ В. 26 вул., Н. Й.)

ДЕМОКРАТИЧНИЙ УКРАЇНСЬКИЙ КООРДИНАЦІЙНИЙ ЦЕНТР АМЕРИКИ
УЛАШТОВУЄ В НЮ ЙОРКУ

Свято Соборної Самостійности Української Народної Республіки

В СУБОТУ, 23-го СІЧНЯ 1960 Р.
о ГОД. 6-ій ВЕЧОРА
в залі
УКРАЇНСЬКОГО ІНСТИТУТУ АМЕРИКИ
при 2 Е 79-та вул. в Ню Йорку
і запрошує Громадянство до участи в нім.

Українське Лікарське Товариство Америки, Інк.
Відділ: ОГАЙО,

Товариство Українських Інженерів Америки, Інк.
Відділ: КЛІВЛЕНД,

Українське Професійне Товариство Північної Америки, Інк.
Діловий Комітет: ОГАЙО

повідомляють, що

ВЕЛИКИЙ КАРНАВАЛОВИЙ БАЛЬ

— відбудеться —

в суботу, дня 23-го січня 1960 року

в залі

CLEVELAND — SHERATON HOTEL
Public Square & Superior Avenue

Вечеря — точно в год. 7:30 P.M.

ГРАЄ ОРКЕСТРА Angelo Damalas ВСТУП: дол. 8.00

ВСТУП ВИКЛЮЧНО ЗА ЗАПРОШЕННЯМИ.

Передпродаж квитків в крамниці „ДНІСТЕР" — 2391 W. 11th Street в днях від 1-го до 21-го січня 1960 р.

В справі запрошень можна звертатись на адресу:
UKRAINIAN-AMERICAN MEDICAL SOCIETY, Inc.
Ohio Chapter
c/o Dr. ZENON R. WYNNYTSKY
3310 West 17th Street — Cleveland 9, Ohio

Традиційні ВЕЧЕРНИЦІ „ЧЕРВОНОЇ КАЛИНИ" *Презентація ДЕБЮТАНТОК*

Субота, 27 Лютого 1960
Народний Дім — Ню Йорк
140 SECOND AVENUE, N. Y.

Зі Спорту

В 10-річчя Українського Спортового Клюбу „Тризуб" у Филаделфії

Український спортовий клюб „Тризуб" у Филаделфії, кінчає в цьому році 10-тий рік свойого існування. За той короткий час пройшов він довгий і важкий шлях від третьорядної аматорської дружини Филаделфійської Ліги до віцемайстра П. Америки, здобувника мандрівної чаші Луїса та до одної з найкращих команд — північно - східніх стейтів Америки.

І хоч багато людей не ворожило „Тризубові" довгого життя та великих лаврів його зірка заблисла доволі скоро, бо вже в п'ятім році спортової діяльности. „Тризуб" звернув на себе увагу цілої спортової Америки, коли в 1955/56 дійшов він до фіналу за мистецтво П. Америки в копанім м'ячі або т. зв. мистецтво П. Америки в копанім сакері. По кількамісячних елімінаційних грах залишилося на побоєвищі дві найкращі дружини погребницька дружина з Сент Луїс „Кютіс" та український клюб „Тризуб" з Филаделфії. „Тризуб" не здобув в тому році мистецтва, бо зробив тактичну помилку, сходячи в половині гри з площі при стані 1:0 для „Кютіс". Не знати, що було причиною цієї драматичної самоелімінації — чи слабі нерви, чи атавістичне почуття кривди. На всякий випадок — „Тризуб" замість лавру першуна мусів вдоволитися титулом віце-майстра Північної Америки та запросинами до американської Професійної Ліґи в Ню Йорку, що об'єднує 10 найкращих команд, північно - східніх стейтів.

Підібравши собі політично-зручну назву Юкрейнісн нешенел, „Тризуб" вже в першім році свойого членства в Проф. Лізі, робить велику українську пропаганду не тільки своєю назвою, але й знаменитою грою, якій найповажніші англомовні часописи, такі як „Ню Йорк Таймс", „Ню Йорк Геральд Трібюн", „Івнінґ Бюлетен" чи Филаделфійський „Інквайр" присвячують час від часу цілі шпальти на своїх спортових сторінках.

Італійські, німецькі, португальські, жидівські, чи польські команди мають сталий доплив грачів до своїх клюбів з-поміж національної, квотової еміграції зі своїх батьківщин, „Тризуб" є зданий виключно на власні сили та на той еміґраційний резерват, що приїхав до Америки в давніших роках. І через те, „Тризуб" для скріплення своєї професійної команди був змушений дібрати собі 6-тьох угорських грачів, що переселилися по невдачнім повстанні в Будапешті, до Филаделфії в рямцях акції ЗУДАК-у. Добираючи згаданих грачів, управа „Тризуба" давала першенство грачам українського походження (Захар Домбороцький).

Все ж таки деякі українські спортові кола були тієї думки, що перевага чужинецьких грачів в „Тризубі" минається з цілями української спортової ідеї і є початком кінця кожної української дружини. Що ті погляди не були правильні, показало саме життя та факти.

„Тризуб", зміцнений тими грачами, не тільки не затрачує свойого українського характеру, але навпаки здобуває собі в широких кругах української спортової громади щораз більшу популярність та підйом. Тризубівська публіка за 10 років існування клюбу зросла зі 100 осіб до трьох тисяч, що на американські відносини є доволі великим числом. Публіка ця рекрутується з усіх соціяльних шарів україн. громади, різного віку та з різних місцевостей. На змагання „Тризуба" у Филаделфії приїжджає публіка з Балтімору, Нюарку, Пассейку, Трентону та Ню Йорку.

Щораз більші прибутки зі змагань та імпрез дають змогу управі „Тризуба" поширити свою діяльність на інші спортові ланки, як відбиванка,ситківка, шахи та створити добру підбудову ланки копаного м'яча. Жіноча відбиванкова дружина „Тризуба" має вже свою марку в українськім спортовім світі та низку перших місць на майже усіх всеукраїнських змаганнях.

Дві аматорські команди копаного м'яча „Тризуба" змагаються успішно в новооснованій німецькій лізі НАФЛ. Коли додати до цього ще сенсаційну перемогу юнаків „Тризуба" над юнацькою командою УСК в Ню Йорку, що недавно здобула мистецтво північної Америки, тоді можна сміло твердити, що „Тризуб" має дуже добрий спортовий нарибок, що з бігом часу буде в силі заступити грачів тризубівської репрезентаційної одинадцятки.

З приїздом чотирьох українських грачів з арґентинської дружини „Бока" та „Чакаріта" а саме: Ореста Соболя, Михайла Ноги, Альберта Савича й Евгена Кравця, вже не можна говорити про неукраїнський характер „Тризуба", коли зважити, що побіч них грає ще Кулішенко (Варварюк), Чайка, Переніс, Юрчак та Ілай, що до речі є українсько - німецького походження.

В дні 30. жовтня филаделфійський „Тризуб" став власником великого спортового клюбу та триповерхової домівки, положеної при головній вулиці Филаделфії в чудовій та дорогій дільниці Лоґен. З набуттям цього об'єкту, що коштує 35.000 долярів, „Тризуб" здобув врешті фінансову базу, яка дозволить йому заанґажувати умовленого тренера з Віденського „Рапіду" та провести в діло низку організаційних й спортових задумів.

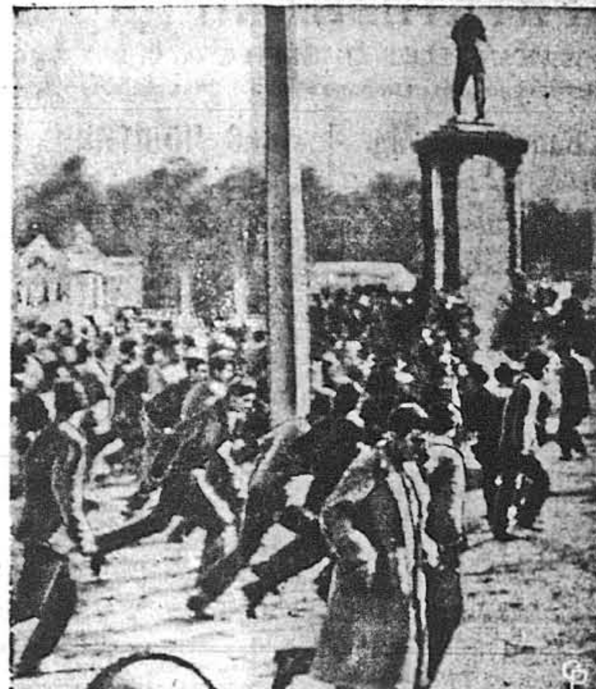
Український спортовий клюб „Тризуб" є прикладом, як впертою і жертвенною працею горстки фанатиків можна зробити велике діло та збудувати щось з нічого. Ціла українська політична еміґрація працює для пропаґанди української справи, а український спорт для пропаґанди українського імени. І вже неодну стежечку в американській дійсності протоптали вони на терені Північної Америки своєю грою та спортовою поставою і спільно з цілою українською спільнотою прямують до одної великої цілі. Филаделфійський „Тризуб" йде поруч з ними вже 10 літ в перших рядах.

Інж. Лев Яцкевич

● В Об'єднаній Овочевій Компанії Гольфіто в Сан Хозе у Костаріці триває страйк 5.000 робітників. До праці зголосилося тільки кілька осіб. Керівництво компанії погрожує звільненням із праці усіх страйкуючих.

Ставайте членами Українського Народного Союзу, а тим самим і співласником 22 мільйонового майна організації!

ДЕМОНСТРАЦІЇ СТУДЕНТІВ В ТЕГЕРАНІ

У столиці Ірану (Персії) Тегерані відбулись бурхливі демонстрації студентів з участю коло 10,000 вихованців високих та частинно й середніх шкіл, обурених новими принципами, що загострили вимоги, ставлені до учнів і студентів. Поліція розганяла демонстрантів слізьними бомбами.

НИКОЛАЙ ШУСТ

(Посмертна згадка)

25-го листопада 1959 року, по довгій недузі, під час сну на 71-му році життя відійшов у Вічність св. пам'яті Николай Шуст.

Народжений 19-го грудня 1887 року в Плавучі Великій, пов. Бережани. Він залишив Україну вкоротці по закінченні військової служби в австрійській армії у 1912 р.

30-го вересня 1917-го року одружився в Церкві св. Юра в Ню Йорку з Ольгою Мельник. В Америці він включився в громадське життя. Був членом Т-ва „Вільні Козаки славного міста Львів", а коли воно злучилося з Т-вом „Дністер", Н. Шуст став членом 361-го Відділу УНСоюзу. В 1931-му році був президентом корпорації УНДому. Його мрією - бажанням було стати американським громадянином, і це сталося в 1928 році, проте він ніколи не забував України ні того великого завдання, котре Вона поклала на своїх синів. Америка — Україна і Українська Католоцьк. Церква — злилися в його душі в одну нерозламну цілість. Покійний як і тисячі інших належав до типу українських піонерів, які однаково любили і працювали для Америки і для України. Він, і всі інші поза Америкою роджені американці, були і по сьогоднішній день є безцінним скарбом цієї прекрасної країни еміґрантів — Америки.

Він дуже любив українську стрілецьку пісню „Журавлі", і його останнім бажанням було, щоб йому на прощання цю пісню заспівати. Те бажання прекрасно виконав український хор „Дзвони" в похоронному заведенні П. Яреми.

Похорон відбувся в понеділок 30-го листопада на Кальварійському цвинтарі в Ню Йорку. Похоронну Службу Божу відправив всч. о. Кулинич. Смерть його наступила після смерти його любої дружини ,що відійшла у Вічність 9-го квітня 1959 рок. Покійний залишив горем прибитих: дочку Марію Шуст-Пилипишин з мужом Павлом і внуками Денисом, Кеннетом, Николою і Степаном та сина Василя.

Прибрана земля хай буде Йому легкою ,а добрі діла хай будуть йому помічні перед Вічним Суддею — на Божому Суді.

Вічна Йому Пам'ять

Українське Кооперативне Т-во „Дністер", Відд. 361 УНС

Уряд публічного здоров'я остерігає проти інфлюенци

Вашингтон. — Уряд публічного здоров'я не передбачає, щоб цьогорічна недуга інфлюенци так поширилася, як це було два роки тому, коли в 1958 році панувала епідемія так зв. азійської інфлюенци. Але діючий головний лікар ЗДА генерал Джан Д. Портефілд закликає всіх осіб у віці понад 55 років, хворих на серце або легені та вагітних матерів, щоб порадилися своїх лікарів, чи їм потрібне щеплення проти інфлюенци. Уряд здоров'я радить всім особам, які мають признако інфлюенци — гарячку, біль в горлі та біль голови, негайно кластися до ліжка і закликати лікаря. Немає якогось окремого способу лікування інфлюенци. Інфлюенца вже появилась в Огайо, Мишиґені, Тексасі, Теннесі, Кентакі, Каліфорнії, Невада, Ютаг, Ню Йорку. В Каліфорнії 12-го грудня в деяких фабриках і установах бракувало по 20 відсотків робітників. Цьогорічна недуга триває три- чотири, а деколи навіть 5 днів. Досі не зголошено смертних випадків, бо на катарі носа, болях горла і голови все кінчається.

Посадник Мангеттену оскаржений в порушенні міського чартеру і заарештований

Ню Йорк. — Посадник частини Ню Йорку, яка називається Мангеттен, Гюлен Е. Джек, 13-го січня був заарештований на поліції за те, що перешкаджав в урядуванні і три рази порушив міський чартер. Він заявив свою невинність, але негайно передав своє урядування своєму заступникові. Його звільнили за кавцією, і він з вільної стопи відповідатиме в суді. Його злочини полягають в тому, що він дозволив на те, щоб контрактор Сідні Унґар перебудував йому мешкання коштом 4,400 долярів, хоч Унґар робив будівельні контракти з міською управою. І Унґар і Джек твердили, що ця сума не була хабаром, тільки позичкою, але суд в це не повірив.

ОГОЛОШЕННЯ ВІДДІЛІВ Українського Народного Союзу

ОЛИФАНТ, Па. — Тов. Згода Бр., Відділ 406, повідомляє членів, що Річні Збори відбудуться в неділю 17-го січня 1960, зараз по вел. Службі Божій, у Шкільній Авдиторії св. Кир. і Мафт. на Рівер Стріт. На порядку: вибір нового уряду і біжучі справи до полагодження. — Г. Костик, предс., А. Тарас, сек.

НЮ ЙОРК, Н. Й. — Т-во „Культура", 457 Відділ УНСоюзу повідомляє своїх членів, що звичайні Загальні Збори Відділу відбудуться в п'ятницю, 22-го січня, 1960 р. в залі Літературно-Мистецького Клюбу, 149 Друга Евеню, в Ню Йорку. На порядку дня: звіти Управи і Контр. Комісії та вибір нового Уряду на 1960 рік. Початок о год. 7-ій вечером. — За Управу: Ів. Керницький, голова, Т. Шумилович, секр., Надія Литвиненко, фін. секр.

ВУНСАКЕТ, Р. Ай. — Т-во „Запорозька Січ", 206 Відд. УНСоюзу повідомляє своїх членів, що Річні збори відбудуться в неділю 17-го січня 1960 р., о год. 1-ій попол. в парафіяльній залі під ч. 74 Геррис Евню. На порядку дня: Звіт Контр. Комісії і Урядників за минулий рік. Уряд на 1960 рік вибрано в такому складі: Іван Кокольський, предсідник; Михайло Чагарин, містопредс.; Евген Тепер, фін. секр.; Тома Чагарин, заст. фін. секр.; Михайло Фірман, рек. секретар; Кость Липка, заст. секр. Лев Градюк, касир; Ярослав Кяндифорський, заст. кас. — Контр. Комісія: Ілія Околіта, Дмитро Бойко і Гнат Тепер. — Надз. хворих: Ілія Стрик, Михайло Кузів, Олекса Колісник і Михайло Сталенний. — Мирові Судді: Тома Лаба, Онуфрій Червенський і Василь Копитко. Кошовий: Йосиф Вова.

Члени можуть набути Календар УНСоюзу на зборах у секретаря. Просимо вирівняти залеглі вкладки.
секретар.

ШИКАГО, Ілл. — Сестрицтво Рожд. Преосв. Діви Марії, 259 Відд. УНСоюзу повідомляє, що Річні Збори відбудуться 17 січня 1960, в церковній галі при 4952 So. Pauline St. точно о год. 1-ій попол. На порядку: вибір Уряду на 1960 р. За Управу: — Т. Прусак.

НЮ ЙОРК, Н. Й. — Подаємо всім членам до відома, що Річні Загальні Збори Т-ва „Верховина", 184 Відд. УНСоюзу відбудуться в суботу, 16-го січня 1960 р., о год. 4:30 попол., в домівці видавн. корпорації „Вулава", при 423 East 9th St. (Мангаттен). — Управа.

МЕНВІЛ, Н. ДЖ. — Т-во ім. Т. Шевченка, Відд. 349 УНСоюзу повідомляє, що дня 10-го січня 1960 відбулися Річні Загальні Збори Т-ва, на яких вибрано нову Управу Т-ва на 1960 р. в такому складі: — Василь Ясіновський, предсідник; Василь Добош, заст. предс.; Василь Бойко, касир; Іван Гнідь, секретар; Юрко Ясіновський, заст. секр. Контр. Комісія: Йосиф Ґеречка, предс., Дмитро Федорців, Микола Гаврилюк, члени; Дозорці хворих: Йосиф Грушальський, Іван Довгий, Йосиф Гарванко.

Місячні збори будуть відбуватися в 1960 році кожної другої неділі в місяці. — Іван Гнідь, секретар.

МІННЕАПОЛІС, МІНН. — Т-во „Запорозька Січ", 385 Відд. УНСоюзу повідомляє, що Річні Збори відбудуться в суботу, 23 січня 1960 р., о год. 6-ій пополудні у шкільнім будинку при церкві св. Константина University & 6th Ave., N.E. Ласкаво просимо прибути на ті важливі збори, зокрема звертаємо Вашу увагу, що присутність обов'язкова кожного члена, бо є важливі справи до полагодження. Порядок дня зборів буде поданий на місці. — М. Ковалів, предс.; Д. Радієвський, касир; М. Хома, фін. секр.; С. Ковальчук, рек. секретар.

ФИЛАДЕЛФІЯ, Па. — Б-тво св. Володимира, Відд. 105 УНСоюзу повідомляє, що Річні Збори відбудуться в неділю 17 січня, о год. 2-ій в Домі Української Громади в Найставні, — 2049 Rowan St. На порядку зборів звіти урядників, дискусія над звітами, вибір нової управи і інші справи Братства. Просимо всіх прибути на ті збори. — Іван Гасин, предс., Василь Посполита, секр., Никола Петрів, касир.

НЮАРК, Н. ДЖ. — Б-тво св. Івана Хрестителя, 76 Відд. УНСоюзу повідомляє, що місячні збори відбудуться в неділю, 17 січня 1960 в Українській Централі, при 180 Вільям вул. в Нюарку, Н. Дж., о год. 1-ій попол. Напоминається членів, щоби прийшли й вирівняли свої залеглі вкладки. Хто не вирівняє залеглих вкладок, буде суспендований. Вкладки можна висилати на адресу секретаря, 145 West End Ave. Уряд на цей рік: Стефан Мриглод, предсідник, В. Салабун, секретар.

ВІЛКС-БЕРІ, Па. — Б-тво св. І. Хрестителя, Відд. 223 УНСоюзу, подає до відома, що до уряду на 1960 рік ввійшли: Лука Худоба, предс.; Іван Гринцишин, фінансовий секретар-касир; Іван Барнас, рекорд. секр. Контрольна Комісія: Михайло Мічил і Андрій Котлярчик. — Вкладки можна висилати на адресу касира: John Hrencecen, — 607 N. Franklin St. Wilkes Barre, Pa., Tel.: VA 3-7460. Управа.

ФИЛАДЕЛФІЯ, Па. — Б-тво св. Василія Вел., Від. 339 УНСоюзу повідомляє, що місячні збори відбудуться в неділю 17-го січня 1960 р., о год. 3-ій по полудні в домі Української Громади при 3322 Н. Лоренс вул. Проситься всіх членів місцевих і позамісцевих прибути для обговорення дуже важних справ та вирівняти членські зобов'язання. — Андрій Хромяк, пред., Андрій Дрогомирецький, касир, Семен Лупацій, секр.

ПАТЕРСОН, Н. ДЖ. — Управа Т-ва ім. Шевченка, Відд. 64 УНСоюзу повідомляє, що Річні Загальні Збори Т-ва відбудуться в суботу, 23-го січня 1960 р., о год. 7:30 вечора, в домі п. Винярського, 482 Main St. — Paterson. Проситься членів прийти на збори і вирівняти свої залеглости і також важні справи до полагодження. — Управа.

ЕЛИЗАБЕТ, Н. ДЖ. — Т-во „Запорозька Січ", 234 Відд. УНСоюзу повідомляє членів, що Річні Збори Т-ва відбудуться не в 3-ту суботу січня, лише в 4-ту суботу, 23-го січня 1960 р. в У. Н. Домі, о год. 7:30 веч. В порядку нарад буде звіт Управи за минулий рік, вибір нової Управи на 1960 рік, та є інші справи до полагодження. Проситься всіх членів прибути. — П. Сташко, предс.; І. Іваник, секретар; М. Хитра, касир.

НЮ ГЕЙВЕН, Конн. — Управа Відділу 414 УНСоюзу, ім. Президента Волошина в Ню Гейвен повідомляє всіх членів, що Річні Загальні Збори відділу відбудуться в неділю, 24-го січня 1960 р., о год. 11:30 перед полуднем в приміщенні церковної галі при Джордж вул. в Ню Гейвен. Проситься членів вирівняти членські вкладки за 1959 рік, щоб мати активне право участи в зборах, та не бути суспендованим. — Управа

ГЕММОНД, ІНД. — Б-тво св. Иоана Хрестителя, 107 Відд. УНСоюзу подає до відома членам, що Річні Збори відбудуться в неділю, 24-го січня, о год. 2:30 по полудні у церковній залі при Columbia Ave. На порядку дня: Звіти урядників за 1959 рік, вибір нового Уряду на 1960 рік. Просимо всіх членів обов'язково прибути на ці важні збори і вирівняти свої вкладки. Степан Долошицький, предс.; Мих. Долошицький, касир; Іван Матейчук, секр.

ВСЯЧИНА

Взуття і вдача людини.

Д-р психології Гардвардського університету Ричард Сієрс мав бути віце - президентом взуттєвої фірми Бейтс Шу Компані і вивчав психологію людей у відношенні до черевиків. Він заявляє, що взуття від давніх часів грало важливу ролю в житті людей. І так, старовинні греки вірили, що підкурені сіркою сандали можуть навернути до милої невірного коханого. У жидів наречена старалась закаблуком розбити склянку, віряча, що це принесе їй щастя. Німецька дівчина вірила, що коли під час вінчання наступить на черевик молодого, то він все життя буде під її пантофлем. В Персії скидали колись сандали з ніг, щоб виявити любов до шаха і його родини. Ще і тепер мусульмани, заходячи в храми, скидають взуття. В Шотляндії кидають в новоодружених черевиками на знак, що вони вибралися на новий життьовий шлях. Д-р Сієрс каже, що дехто почуває себе певним лише тоді, коли має в банку гроші, але є й такі люди, які найпевніше почувають себе тоді, коли їм добре пасують черевики.

● Комісія для справ атомової енерґії дала свою згоду на збудування на території Порто Ріко першої дослідної нуклеарної стації, в якій у процесі дослідів мали б буди вишколювані нуклеарні фахівці із південно-американських країн.

Посмертні Згадки

ВАСИЛЬ ЛУЧКА, довголітній член Т-ва Запорозька Січ, 283 Відд. УНСоюзу в Обирн, Н. Й., помер 8-го грудня 1959 р. на 53-ому році життя. Покійний походив з Дарнова, пов. Камінка Струмілова, Зах. Україна. Прибув до ЗДА в 1927 році та став членом УНСоюзу зараз після того. Полишив у смутку дружину Юлію, сина Івана (секретаря Відділу) та брата Володимира на Україні. В. Й. П.! Управа Відділу.

МИХАЙЛО ЗАВЕРУХА, член і один з організаторів 158 Від. УНСоюзу ім. Б. Хмельницького в Брукліні, помер 10-го січня 1960 р. на 83-ім році життя. Покійний народився в Кутах, повіт Скалат, Зах. Україна, 29-го вересня 1876 р. Полишив у смутку доньку Марію і Ольгу, з затем і 2 внуками та дальшу родину. Похорон відбудеться дня 13 січня 1960 р. з похоронного заведення І. Сенка при North 5-ій вул., до церкви св. Духа, а опісля на St. Johns Cemetery, Queens Village, N. Y. В. Й. П.! П. Дубовецький, секр.

ТАРЗАН, ч. 4389. Знайшов за топлений корабель.

TARZAN PADDLED STEADILY, SEARCHING THE AZURE LAGOON--AND SOON A LOG MARKER APPEARED!

HE QUICKLY MADE FAST TO THE MARKER LINE, THEN, AFTER FILLING HIS LUNGS WITH AIR, DOVE OVERBOARD.

THE APE-MAN SWAM DOWN, DEEP INTO THE SHADOWY WATERS--AND NOW, TENSE WITH EXCITEMENT, HE NEARED THE ROTTED SHIP!

Тарзан без перерви веслував, шукаючи блакитної ляґуни... Незабаром з'явився морський лаґ!

Він швидко поспішив до лінії знаків, а тоді, втягнувши до легенів повітря, занурився у воду.

Мавполюд плив вниз, глибоко в теменних водах. І вкінці, сильно зворушений, він зблизився до заржавілого корабля.

● РОЗШУКИ ●

МИХАЙЛО КІЮВСЬКИЙ
пошукує свого брата
ТОМАША ВУЙКІВ
Прошу відізватися, маю вістку від сестри з Краю. Останнім часом перебував у Филаделфії.
MIKE KIJOWSKI
East Moriches, N. Y.

Пошукую
ГНАТА ЯКИМІВ,
який, мабуть, живе вже довший час в Ню Йорку. Його самого, або хто знав би про нього, прошу писати на адресу:
John WOLANIUK
609 41st Street
West Palm Beach, Fla.